

Asia: VN/1245/2021

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi terveydensuojelulain muuttamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Yleiset huomiot hallituksen esityksestä

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Huomiot esityksen taustasta, tavoitteista ja nykytilan kuvauksesta: jaksot 1 - 3

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Huomiot esityksen nykytilan kuvauksesta ja vaikutuksista: jakso 4

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Kommentti

Vaikutusten arvioinnin mukaan esitettävän kunnan ympäristönsuojeluviranomaisten valtakunnallisen lisäresurssitarpeen riskinarviointiin osallistumiseen voidaan arvioida olevan yhtä suuri kuin ELY-keskusten (5 henkilötyövuotta).

Vesilaitosten määrä kunnittain ja ympäristönsuojeluviranomaisten toimialueittain vaihtelee paljon. Samoin vaihtelevat ne ympäristölliset olosuhteet ja tarvittavat toimenpiteet, joihin ympäristönsuojeluviranomaisen tulisi riskien hallitsemiseksi vaikuttaa. Toteutuessaan ehdotuksen aiheuttama työmäärän kasvu tulee vaihtelemaan kunnittain todella paljon. Tämä vaihtelu tulisi huomioida valtionosuuksien jakamisessa, jotta tarvittavat lisäresurssit todella saataisiin sinne missä niitä tarvitaan.

Yleiset huomiot terveydensuojelulaista

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 16 § Soveltamisala

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 16 a § Määritelmät

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 17 § Yleiset laatuvaatimukset

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 17 a § Laatuvaatimuksista poikkeaminen

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 17 b § Vedentuotantoketjussa käytettävät kemikaalit, materiaalit ja tuotteet

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 18 § Talousvettä toimittavan laitoksen toiminnan hyväksyminen

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 18 a § Ilmoitusvelvollisuus vedenjakelualueesta

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 19 § Riskiperusteisen lähestymistavan yleiset periaatteet

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 19 a § Talousveden toimitusjärjestelmän riskienhallinta

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 19 b § Talousveden toimitusjärjestelmän riskienhallinta

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 19 c § Ensisijaisten tilojen vesilaitteistojen riskienhallinta

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 20 § Talousveden laadun valvonta ja tiedottaminen

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Muutosehdotus:

Terveydensuojelulain 20§ 3. mom kohta 4 muutetaan seuraavasti (muutos ISOILLA KIRJAIMILLA)

4) antaa riskienhallinnan toimenpiteitä tai VEDENOTTOLAITTEISTOA, KÄSITTELYÄ ja käyttöä koskevia määräyksiä terveyshaitan ehkäisemiseksi tai poistamiseksi.

Perustelut muutosehdotukselle:

Terveydensuojelulain 20§ 3.mom kohta 4 antaa terveydensuojeluviranomaiselle selkeästi mahdollisuuden antaa määräyksiä veden käytöstä. Esim tilanteessa, jossa talousvesi on pahoin saastunut voidaan antaa määräys olla käyttämättä vettä juomavetenä.

Terveydensuojeluviranomaisella ei kuitenkaan ole selkää mahdollisuutta määrätä veden ottamiseen tai sen käsittelyyn liittyvistä seikoista. Esim: Talousvettä toimittavan laitoksen valvonnassa havaitaan selkeästi huonokuntoinen vedenottoon tarkoitettu kaivo, eikä toiminnanharjoittaja suostu korjaamaan kaivoa. Hallituksen esityksen mukaisessa pykälässä terveydensuojeluviranomaisella ei ole selvää mahdollisuutta määrätä selkeästi huonokuntoista kaivoa korjattavaksi. Vastaavanlainen tilanne voi tulla eteen veden käsittelyssä. Esim valvonnassa havaitaan lipeänsyöttölaitteisto, jossa ei ole riittävää varmistusta lipeän ylisytön estämiseksi. Ongelma korostuu tilanteessa jossa vesilaitos ei ole tehnyt lain vaatimaa riskienhallintajärjestelmää (käytännössä WSP suunnitelmaa) eikä terveydensuojeluviranomainen voi näin olleen antaa määräyksiä riskienhallinnan toimenpiteistä.

Terveydensuojelulaki 20 a § Talousveden välityksellä leviävän epidemian tai muun terveyshaitan ehkäiseminen

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 21 § Tietokokonaisuudet

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 47 § Viranomaisen oikeus saada ja luovuttaa tietoja

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 49 a § Tutkimuslaboratoriot

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 49 b § Tutkimuslaboratorioiden valvonta

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulain liite

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Yleiset huomiot vesihuoltolaista

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Muutosehdotus:

Vesihuoltolain 15a§ varautumisvelvoite ulotettaisiin koskemaan kaikkia Terveydensuojelulain mukaisia talousvettä toimittavia laitoksia.

Perustelut muutosehdotukselle

Vesihuoltolaitoksen velvoite laatia suunnitelma häiriötilanteiden varalle on Vesihuoltolain 15a§ 2 momentissa. Saman pykälän 1 momentissa on maininta, että vesihuoltolaitos vastaa vesihuoltopalvelujen saatavuudesta myös häiriötilanteissa.

Terveysturvajärjestelylain puolella ei ole selkeää velvoitetta vesilaitoksille laatia suunnitelmaa häiriötilanteisiin. Lain muutoksella saataisiin kaikki talousvettä toimittavat laitokset ennakkovarautumissuunnittelun piiriin. Lisäksi viranomaisilla olisi selkeä pykälä mihin nojata ja vaatia varautumissuunnitelmaa. Kaikilla talousvettä toimittavilla laitoksilla olisi myös selkeä velvoite huolehtia verkostoon liitettyjen kiinteistöjensä vesihuollosta häiriötilanteessakin.

Lakiehdotuksen mukaisen uuden vesihuoltolain 3§ määritelmän mukaan yli 10m³ tai yli 50 hengen vesilaitokset olisivat vesihuoltolain mukaisia laitoksia ja siis myös vesihuoltolain 15a§ mukaisen varautumisvelvoitteen alaisia. Mutta alle 10m³ tai alle 50 hengen vesilaitokset jäisivät kokonaan varautumisvelvoitteen ulkopuolelle sekä ulkopuolelle velvoitteesta toimittaa talousvettä asiakkailleen myös häiriötilanteissa. Tämä saattaisi näiden hyvin pienien vesilaitosten veden käyttäjät eriarvoiseen asemaan. Mikäli pienellä vesilaitoksella ei ole ennalta tehtyä suunnitelmaa yleisimpien häiriötilanteiden hoitoon hidastaa se merkittävästi toimintaa häiriötilanteen alkuvaiheessa ja lisää myös vedestä johtuvan sairastumisen riskiä. Mielestämme varautumisvelvoitteen laajentaminen alle 10m³ tai alle 50 hengen vesilaitoksiin ei lisää merkittävästi ao laitosten hallinnollista taakkaa. Laitokset ovat kokonsa ja yleensä myös laitostekniikankin puolesta pieniä ja ketteriä. Ja näin ollen heidän varautumissuunnitelman ei tarvitse olla laaja. Pääasia on, että varautumiseen liittyviä asioita on mietitty etukäteen ja eikä vasta häiriötilanteen ollessa päällä.

Tällä hetkellä valvonta-alueellamme, joka kattaa 8 kuntaa, on 39kpl yli 10m³ tai yli 50 hengen vedenjakelualueita ja 13kpl alle 10m³ tai alle 50 hengen vedenjakelualueita. Vesilaitosten määrä joiden vedenjakelualue tippuu luokkaan alle 10m³ tai alle 50 henkeä kasvaa tulevaisuudessa.

Vesihuoltolaki 3 § Määritelmät

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Kommentti

Vesihuoltolain tarkoittaman vesihuoltolaitoksen määritelmän yhdenmukaistaminen terveydensuojelulain kanssa on tervetullut muutos joka yhdenmukaistaa ja helpottaa valvontaa.

Vesihuoltolaki 4 § Viranomaiset

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Vesihuoltolaki 15 § Vesihuoltolaitoksen selvilläolo- ja tarkkailuvelvollisuus

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Vesihuoltolaki 16 § Tiedottamisvelvollisuus

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Vesihuoltolaki 16 a § Asiakirjojen julkisuus

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Vesihuoltolaki 20 d § Vesihuollon tietojärjestelmä

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Ympäristönsuojelulaki 222 § Ympäristönsuojelun tietojärjestelmä

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Markkinavalvontalaki 1 § Soveltamisala

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Litmanen Janne
Pohjoisen Keski-Suomen Ympäristötoimi